

De nordiske Krager, *Corvus cornix*, der ret talrigt overvintrer her, og som i Væsen og Levevis afviger noget fra Landets egne Krager, holdt sig ogsaa ganske upaavirkede af det milde Vintervejr, men fra den 25. Marts, altsaa ved Fuglens sædvanlige Vandretid, begyndte Rejsetrangen at give sig til Kende, og de forlod os i de første Dage af April.

ISFUGLEN VED FREDERIKSDAL

AF

CHR. S. JACOBSEN

I de sidste femten Aar saa jeg under Sommeropholdet paa Frederiksdal ofte Isfuglen, *Alcedo ispida*, i den Kanal, som forbinder Furesø med Lyngbysø. Kanalen blev gravet midt i Firserne, da Kjøbenhavns Befæstning blev anlagt, og er saa vidt muligt snorlige; ved samme Lejlighed forsvandt den gamle, skønne, bugtede Mølleaa; den kunde jo ikke bruges som Led i Befæstningen. Kort Tid efter blev Kanalen trafikeret af Baadfarten Lyngby—Frederiksdal, idet denne Rute oprettedes nogle Aar senere.

Om Isfuglen holdt til ved den gamle Mølleaa, kan jeg ikke personlig oplyse, men af ældre Folk paa Eggen har jeg faaet at vide, at den fandtes her og den Gang ofte saas ved Aaens Bredder; da Kanalen blev gravet, forsvandt den maaske nok en Tid, efter at Baaden var begyndt sin faste Rute, men de sidste femten Aar har jeg iagttaget den, naar den færdedes langs Kanalen, flyvende fra Træ til Træ foran Baaden, for hver Gang, Baaden naaede Fuglens Stade, at flyve til det næste. Det var altid de samme, tørre Grene, der ragede ud over Vandet, som den søgte; hvor den en Gang havde taget Plads, vendte den stadig tilbage. Jeg iagttog tit Fuglen, naar den styrtede sig i Vandet for at fiske; den forsvandt da undertiden et Øjeblik under Vandskorpen for atter at stige til Vejrs med en lille Fisk i Næbbet; naar den saa havde flyttet sig adskillige Gange, fløj den oftest i en stor Bue ind over Krattet i Lyngby Mose, gik bag om Damperen og forsvandt agten for Baaden; dette gentog

sig, naar Baaden nærmede sig; kun enkelte Gange har jeg set, at den har ladet Baaden passere, idet den blev paa sin Gren; den var da kun fjernet faa Alen fra den hvæsende Dampbaad, og jeg iagttog da ganske tydeligt Fuglens Farvepragt; ingen nordisk Fugl er vel iklædt skønnere Klæder, ingen dansk Fugl kan vel opvise Magen til Farvespil. Jeg formodede at Fuglen rugede et eller andet Sted i Nærheden af Kanalen, ellers holdt den vel næppe til her i saa lang Tid, men hvor den ynglede, var jo meget vanskeligt at faa oplyst; min Formodning, at Fuglens Yngleplads maatte være i Nærheden, bestyrkedes ved, at jeg undertiden saa to Isfugle.

Sammen med den mangeaarige Fører af Dampbaaden iagttog jeg ofte Fuglen, og han blev efterhaanden meget interesseret; om Eftermiddagen, naar jeg sejlede med ham, samtalede vi om Isfuglen; jeg spurgte ham daglig, om han paa sine mange Ture havde set den, og om dens eventuelle Yngleplads. Han mente, den maatte yngle ved Kanalen, medens jeg stillede mig mere skeptisk; han fik imidlertid Ret. Reden laa i Brinken ca. 1000 Skridt fra Frederiksdals Stemmeværk paa højre Bred fra Frederiksdal, hvor Baadføreren i Juli Maaned 1914 ofte saa Fuglen.

Professor Wandel, som dengang boede i Nærheden, iagttog ligeledes ofte Fuglen, saavel fra Baad som fra Land, og saa den flyve til og fra Reden; sammen med andre hørte han Ungerne inde i Gangen, som førte ind til Reden. Indgangen laa 15 cm over Vandspejlet, og naar Baaden passerede, skyllede Kølvasbølgen over Indgangen; uden for denne fandtes Rester af Fuglens Ekskrementer og Levninger af Ungernes Maaltid. Herluf Winge var af Professoren inviteret ud for at se Reden, men Dagen efter blev der af Militæret gravet en Skyttegrav over Redens Indgang, nogle Træer blev fældede, og Besøget blev af den Grund ikke til noget. Over Fuglens Indgang fandtes en Rævegang, som forøvrig stadig er der.

At Isfuglen havde ruget her og havde Unger, var der ikke Tvivl om. Den store Verdenskrig ødelagde ogsaa denne lille Skabnings Hjem; da Krigen brød ud, begyndte man som sagt at rydde Træer langs Kanalen, og et Par store Træer, som stod paa Skrænten over Fuglens Rede, blev fældet, styrtede ud over Kanalen og ødelagde Indgangen. Fuglen forsvandt og overlod, for at redde sit eget Skind, Ungerne til Sultedøden. Isfuglen færdes stadig i Kanalen, thi de sidste Morgener har jeg fra mit

Vindue flere Gange set Fuglen flyve under Stemmeværket ved Frederiksdal mod Furesø, men det lykkes maaske ikke mere at finde dens Rugeplads.

Isfuglen plejer at vise sig fra Midten af Maj til første Halvdel af Juni; saa forsvinder den sædvanligt i nogen Tid og viser sig igen fra først i Juli til sidst i Oktober. Den gamle Baadfører oplyser at have set Fuglen i de 30 Somre, han har sejlet i Kanalen; han har ligeledes set Isfugl i Kanalen, der forbinder Furesø og Vejlesø, og mener, at det maa være forskellige Fugle, da han har set disse med kort Mellemrum begge Steder.

Paa Broen, hvor Dampbaaden lægger til ved Frederiksdal, og paa de tilstødende Skrænter ved Kanalen ses saa godt som hvert Efteraar nogle Stykker af Vandstær, *Cinclus aquaticus*, oftest 4 i Følge; særlig i November søger den hertil og opholder sig her i længere Tid. De faa Mennesker, som bor i Frederiksdal om Vinteren, har gjort mig opmærksom paa denne Fugl; selv har jeg kun en enkelt Gang set den.
